

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN
 Egy óra 60 K Félévre 340 K
 Negyedévre 170 K Egész évre 660 K
EGYES PÉLDÁNY ÁRA: 3 KORONA

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
 Megjelenik hétfő kivételével minden nap
 Felelős főszerkesztő: Dr Komlóssy Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM.
INTERURBAN TELEFON: 3-48. SZÁM.

A választójogi javaslat tárgyalása előtt

A keresztyénpárt értekezlete

Budapest, január 30. A Keresztyén Nemzeti Egyesülés pártja ma este fél 9 órakor tartotta meg folytatódólagos pártértekezletét, a melyen a kormány részéről jelen voltak gróf Klebelsberg Kunó, Vass József és Bernádk Nándor. Az értekezleten Haller István elnök.

Klebelsberg Kunó gróf kijelentette, hogy eredetileg a javaslat az egyéni választójog alapján állott. A budapesti lajstromos szavazást a keresztyénpártnak kívánságára tette megfontolás tárgyává. 27 kerületben lenne egyelőre lajstromos szavazás és ez a próba tanulság lesz a jövőre. A kisebbségi képviseletet nem tudja keresztülvinni, mert erre még nem érett meg a hangulat. A bíróság részvételét a választások tisztasága szempontjából tulzottnak látják.

Ennek csak egy helyen, a központi körzetben van jelentősége, ami pedig a decentralizált szavazás mellett nem garancia. A bíróság szempontjából azonban aggályos a részvétel, mert a bírónak olyan dolgot kell végeznie, amiben nincsennek gyakorlata. Arra a kérdésre,

hogy mi történik, ha nem lesz meg a választójogi törvény, a felelet az, hogy a kormány nem tehet róla, hogy az indemnítási vita 18 napos ex-lexbe kergette a kormányt. Ha az ellenzék a javaslatot megobstruálná, ezért vállalnia kell a felelősséget. Az általános választói jog alapján összejött nemzetgyűlés többségének a kisebbség kell, hogy deferáljon.

Haller István kifogásolta, hogy a pártulések bejelentése igen meg van nehezítve. Kéri a régi uzus fenntartását. A javaslatban kontemplált bejelentés nem tartható fenn.

Klebelsberg belügyminiszter megígérte, hogy könnyítéseket tesz, de nem tartja ezt az akadályt sem aggályosnak.

Haller István kéri, hogy a törvényjavaslatban kontemplált ezer ajánlónak számát ötszázra szállítsák le.

Turi Béla felveti, vajjon nem lehetne-e a választási eljárásnál a bírósági és közigazgatási személyeket kombináltan igénybe venni.

Klebelsberg Kunó gróf belügyminiszter kilátásba helyezi, hogy ily értelemben esetleg korrigálja a javaslatot.

A keresztyénpárt a javaslatnál a kormány mellett küzd

Többek felszólalása után, Haller István sajnálattal állapítja meg hogy a részletkérdésekre nézve, még mindig differenciák vannak. Mivel azonban a pártnak eltökélt szándéka, hogy ez a nemzetgyűlés a választójogi törvény tető alá hozása nélkül ne menjen szét, a javaslatnak törvényerőre emelésénél a párt a kormány oldalán fog küzdeni. A pártnak azok a tagjai, akiknek véleménye a részletekben eltér a javaslatról, azok a nemzetgyűlésen a részletes tárgyalás alkalmával igyekezzenek majd érvényesíteni a maguk álláspontját és meggyőződését, aminek csupán az a célja, hogy a javaslatot jobba tegyék.

Klebelsberg Kunó gróf belügyminiszter ama reményét fejezte ki, hogy a parlamentben való tárgyalásoknál módjában lesz az itt felvetett kívánságok közül többet megvalósítani.

A belügyminiszter távozása után a jelen voltak összefoglalták azokat a kívánságokat, amelyeket a párt a nemzetgyűlésen képviselni fog. Ezek: 1. Irni, olvasni tudás. 2.

Katonai jogcím fenntartása. 3. Domicilium egy év. 4. A férfi és női választójogi jogcím azonos legyen, legfeljebb a korhatárban legyen különbség. 5. Titkos az egész vonalon. 6. A választásokat a bíróság vezesse. 7. Az ajánlók nem tekintendők leszavazottaknak. Az ajánlás törvényes szabályozása. 8. A választási agitáció szabályozása a régi uzusnak megfelelően. 9. A kisebbségi képviselet érvényesítése. 10. A választási visszaéléseknek szigorúbb szabadságvesztéssel való büntetése, magában a törvényben.

Értekezlet vége 10 órakor.

A keresztyénpárt az irni és olvasni tudáshoz kívánja a választójogosságot kötni. Maga a párt vezetősége azonban teljesen szabadkezet akar nyújtani a képviselőknek állásfoglalásukban és a választójogi javaslat megszavazását nem akarja pártkérdéssé tenni. A párt a javaslattal szemben tulajdonképpen nem foglalt el ellenzéki álláspontot, úgy, hogy a javaslatnak óriási többsége biztosítva van a nemzetgyűlésen.

Az ellenzék taktikai előkészületei

A nemzetgyűlés tagjai között ma délelőtt osztották ki a választójogi törvényjavaslatot indokolásával együtt és holnap délután 5 órára hívták össze a nemzetgyűlés választójogi bizottságát.

Az ellenzéknek a választójogi törvényjavaslattal szemben követendő taktikája még ismeretlen, annyi azonban bizonyos, hogy a bizottságba nem szándékoznak hosszú időre nyúló vitát provokálni, inkább a részletek megvitatására helyezik a fősúlyt. A Házban azonban teljes erővel lépnek fel, úgy, hogy ha még 16 óras üléseken is tárgyalják a javaslatot, lényeges módosítás és változtatás nélkül nem engedik törvényerőre emelkedni. A kormány taktikájáról még a kormányzópartok sem tudnak semmit, annál kevésbé az ellenzék, így hát a találgatásoknak igen tág tere van, bizonyostalán azonban nem tud senki.

Ma délben az ellenzéki képviselők veze-

tői és pedig Andrássy Gyula gróf, Apponyi Albert gróf, Windischgrätz Lajos herceg, Pallavicini György őrnagy, Beniczky Ödön, Friedrich István, Vázsonyi Vilmos, báró Sztéryni József, Taszler Béla, Milotai István és Bródy Ernő a parlament társalgójában megbeszélést tartottak, amelyen a további taktikáról tanácskoztak.

Az ellenzék a választójogi bizottságban rövid általános vitára készül, mert a részletes tárgyalásnál kívánja a javaslatot élesebb bírálat tárgyává tenni.

Az Andrássy-párt ma este Andrássy Gyula elnöklété alatt értekezletet tartott. Az értekezleten a választójogi törvényjavaslatot ismertette Homonnay Tivadár, később Beniczky Ödön.

Ezután a párt elhatározta, hogy a javaslatlal szemben a teljes negáció álláspontjára helyezkedik.

Százharminc tagja lesz az egységes pártnak

A Kiszgazda és Polgári pártban ma este fennjárt Kállay Tibor pénzügyminiszter, aki ismertette a Házban holnap beuyjtandó és a tisztviselők illetményeinek egyesítéséről és rendezéséről szóló törvényjavaslatot.

A javaslat a tisztviselői illetmények fel-emeléséről gondoskodik, még pedig ez alkalommal a háborús segélyeket fogja felemelni a kormány. A rendezésre szükséges összeget az általános forgalmi adónak egy és fél százalékról három százalékra való fel-emelésével és a közigazgatási beadványok bélyegilletékének fel-emelésével kívánják fedezni.

A pártban szöbakerült a disszidensekkel való egyesülésnek a kérdése is és úgy tudják, hogy ez szerdán fog megtörténni. A szorosabb értelemben vett disszidenseken kívül a keresztyénpártból és a jelenleg pártönkivüli képviselők közül, mintegy 30 képviselő csatlakozására számítanak úgy, hogy ily módon az egységespárt körülbelül 130 tagot fog számlálni.

Ellenzéki körökben erős készülődések kezdődnek és olyan blokk készítésén tanácskoznak, amelyben benne lenne a magyar demokrata és keresztyén nemzeti kiszgazda és polgári párt. Egyébként egy új párt is van kialakulóban, a nemzeti liberális párt, amelynek megalkotásán báró Sztéryni József (!) és Szilágyi Lajos (!!) fáradoznak. Kormánypárti körökben azt az új alakulást csak mandátummentő alakulásnak tekintik, amennyiben azt mondják, hogy sem Szilágyi Lajos, sem báró Sztéryni József vidéken kerületet nem kapnának, ennél fogva Budapestnek kell kerületet szerezniük és ez csak akkor lehetséges, ha mint önálló pártvezérek biztosíthatnak mandátumokat a maguk számára.

Rupert Rezső indítványt jegyzett be a nemzetgyűlés indítványkönyvébe a numerus clausus és a botbüntetés eltörlésére vonatkozólag.

Német vasutassztrájk fenyeget

Berlin, január 30. Az az aggodalom, hogy ma éjszaka kitör az általános német vasutassztrájk, nem vált valóra. Németország valamennyi vasútja egy-kettő kivételével forgalomban van. Csak szerdán szavaznak a sztrájkról. A szavazás eredménye még bizonytalan, mert a mozdonyvezetők és a vonatkísérő személyzet feltétlenül a sztrájk mellett vannak, míg a tisztviselők és vasúti munkások egyelőre még ingadoznak. A kormány, valamint a polgári és szocialista sajtó egyaránt óva intik a vasutasokat a sztrájktól, amely Németország gazdasági életét hosszú időre tönkre teheti. A sztrájkot tervezők bérkövetelése több milliárd márka évi kiadást jelentenek.

Tuszkok érkeztek

Budapest, január 30. Ma délután 1/3 órakor futott be a keleti pályaudvarra az a vonat, amely a harmadik tuszszállítmányt hozta Budapestre. A szállítmány 64 tisztból és 40 közlegényből állott. A fogadáson megjelentek a Kormányzó, a kormány és a nemzetgyűlés képviselői. Az üdvözlő beszédekre Krutchnitt Aurél vezérkari ezredes válaszolt a hazatértek nevében.

A vagyonsváltás-buza

A pénzügyminiszter a mezőgazdasági ingatlanok vagyonsváltása fejében fizetendő buza árát február hóra métermázsánként 2314 koronában állapította meg.

Elfogadták az ipartörvény módosítását

Budapest, jan. 30. A nemzetgyűlés mai ülésén a megnyitás pillanatában ma megint csak néhány képviselő volt a teremben. Legpontosabb volt Hegyeshalmy Lajos kereskedelemügyi miniszter, akinek a javaslatát tárgyalják, sőt a jegyzők is pontosan megérkeztek.

Megjelent az ülésen Dvorcsák Győző is, aki már hónapok óta külföldön tartózkodott. Az ipartörvény revíziójáról szóló törvényjavaslat általános vitája különben ma váratlan meg-

lepetésre véget ért, mert a feliratkozott szónokok az ülés közben nem voltak jelen. Az általános érdeklődés most már a választójogi javaslat felé fordul és így valószínű, hogy a részletes vita is hamar véget fog érni.

Az ülést Bottlik József alelnök pontban negyed 11 órakor nyitotta meg. Napirend szerint rátérnek az ipartörvény revíziójáról szóló törvényjavaslat általános tárgyalására. A javaslatához elsőnek Nagy János (egri) szólott hozzá.

A nemzetgyűlés nem börze

— Nem tudom, — ugymond — honnan került a köztudatba az, hogy a nemzetgyűlésnek február 16-án fel kell oszlnia. A nemzetgyűlés nem börze, hogy határidőre dolgozzék, a függőben levő törvényjavaslatokat le kell tárgyalnia.

A nemzetgyűlésnek nagy adósságai vannak az iparossággal szemben. Amióta császári pátenssel a céheket feloszlatták, 38 évi küzdelem után ez az első komoly törekvés, mely az iparkérdést rendezni kívánja. A ja-

vaslatban vannak hiányok, de akadnak benne olyan részek, amelyekkel felülmulja a világ összes hasonló törvényét. Például a tanoncnevelés...

Kerekes Mihály: Ez igaz! Ezt mi is elismerjük!

Nagy János (egri): A képesítéshez való ragaszkodást a „Pester Lloyd“ Magyarország szegényének mondja.

Usety Ferenc: Nem esünk kétségbe miatta!

A tanoncok védelme

Nagy János (egri): Kértem, hogy a javaslatba vegyük fel azt, hogy képesítést csak az kapjon, aki elvégezte a tanonciskolát. Ugyancsak kérem a mestervizsga kötelezettségét is. Végre is meg kell oldani a tanonckérdést. Ne törölhesse mindenki sáros eszímáját a tanoncokba. Oktatásra ez a törvény 9 órát ad. A vasárnapi oktatás eltörlését keresztény és szociális szempontból helyeslem. Fel kell állítani a tanoncotthonokat, gondoskodni kell a tanoncok testi fejlődéséről és inasinternátusokat is létesíteni kell.

Muhunka Imre: Örvendünk, hogy végre így is gondolkodnak Magyarországon!

Nagy János (egri): Az államnak törekedni kell, hogy a magyar kisipar talpraálljon. Ez fontosabb, mint a királykérdés. (Helyeslés.) Javaslatot nyújt be, hogy azoknak, akiknek

iparengedélyét a régi törvény alapján 1921. április 1-től állították ki, vizsgálják felül. A javaslatot elfogadja.

Bottlik József alelnök bejelenti, hogy a nemzetgyűlésnek és a kormánynak a pápa halála felett kifejezett részvétét a pápai szent kollégium dékánja, Vanutelli biboros mély hálával táviratilag megköszönte.

Grieger Miklós: Az ipar fejlődésének biztosítására minden szükséges intézkedést meg kell tenni. A szőnyegen forgó javaslatot örömmel üdvözlöm.

A törvényjavaslatot elfogadja. Határozati javaslatot nyújt be, hogy az országos kézműves kamaráról szóló törvényjavaslatot terjeszték legsürgősebben a Ház elé.

Ezután az elnök 5 perc szünetet rendel el.

A Ház elnöke személyes kérdésben

Szünet után Gadl Gaszton személyes kérdésben szólal fel.

— Méltóztassanak megengedni, — mondotta — mielőtt a Ház bizalmát megköszönöm, hogy személyes kérdésben vegyem igénybe a Ház figyelmét. A január 20-iki eseményekért itt a nemzetgyűlés előtt ünnepélyesen bocsánatot kérek a Ház méltóságán ejtett sérelem miatt. (Taps és éljenzés az egész Házban. Grieger Miklós: Talpig férfi!) Ki kell jelentenem, hogy a nekem tulajdonított „ronda banda“ kifejezést nem használtam, illetőleg nem emlékszem arra, hogy ilyen kifejezés hagyta volna el számam.

Hálás köszönetet mondok azért, hogy a nemzetgyűlés impozáns többsége a kétségtelen hibák után is méltónak talált az elnöki méltóságra. (Nagy éljenzés.)

Ezután folytatták az ipartörvény vitáját. Oláh Dániel: A törvényjavaslatban kifejezésre jut az iparosság régi törekvése, hogy az ipar képesítéshez legyen kötve. Ezután a kontárok ki lesznek zárva az iparüzésből.

Közben Gadl Gaszton elfoglalja az elnöki széket, mire a Ház minden oldalán hosszan tartó viharos taps tört ki.

A kereskedelmi miniszter a javaslatról

Szünet után Hegyeshalmy Lajos kereskedelemügyi miniszter beszédében kifejti, hogy ez a törvényjavaslat minden érdekeltnél kívánságát igyekezett kielégíteni. Az iparosság kívánságait teljesítette anélkül azonban, hogy a gazdasági élet valami csorbát szenvedett volna.

A javaslat azért nem öleli fel azokat a kérdéseket, amelyek az iparosság fejlesztésének érdekében vannak, mert nem akartam Sztéryni képviselőtársam nagy koncepciója után haladni. Akkor nem tudtuk volna az iparosság kívánalmait teljesíteni.

Ami a tanonccidő megszüntetését illeti, azt

nem fogadhatom el, amennyiben ha azt akarjuk, hogy a kézműiparosok ne csak a gyakorlatban, hanem az elméletben is ki legyenek képezve, akkor ilyen szükítés behozatala helytelen dolog.

Grieger Miklós az általános vita során határozati javaslatot nyújtott be az iparszervezett reformjára vonatkozólag. A javaslatához a miniszter módosított javaslatot terjeszt be, amely szerint a kormány a jövőben az iparüzemek hatáskörének kibővítésére vonatkozólag újabb javaslattal jöjjön a Ház elé, amelynek betervezése azonban hat hónapra tolas-

sék ki. Ami az iparengedélyek felülvizsgálását illeti, ha valaki tud olyan engedélyről, amely nem felel meg a törvény követelményeinek, jelentse be és a kormány a bevonásáról intézkedni fog. A szabadipar törvényileg való megállapítása felesleges, mert a törvényjavaslat határozottan kimondja, mely üzemek vannak engedélyhez és melyek képesítéshez kötve. A többiek szabad üzemnek tekintendők.

Ezután kéri a javaslatnak általánosságban a részletes tárgyalás alappául való elfogadását.

A Ház a törvényjavaslatot a Grieger Miklós által benyújtott határozati javaslatnak a kereskedelemügyi miniszter módosításával általánosságban elfogadja.

Ezután Bernolák Nándor népjóléti és eszméletügyi miniszter benyújtja a nem hivatalos katonai állományból származó hadirokkantak, hadiözvegyek és hadiárvaik ellátásáról szóló törvényjavaslatot.

5 perc szünet után a Ház a részletes vitára tért át.

Vita a cím felett

Drózdai Győző lehetetlennek tartja, hogy a módosító javaslat hatalmasabb munka lenne, mint az eredeti törvény. Sokkal praktikusabbnak tartaná, ha újat alkotnának.

Hornyánszky Zoltán csatlakozik Drózdai indítványához, mert minden törvénynek első követelménye a világosság. Ha ennek a követelménynek nem teszünk eleget, úgy a törvény alkalmazása nehézkessé válik.

Hegyeshalmy Lajos kereskedelemügyi miniszter reflektálva a két felszólalásra kifejti, hogy ennek a törvényjavaslatnak és általában a törvényjavaslatoknak nem lehet más címet adni, mint ami tartalmának megfelel.

Hornyánszky Zoltán kéri a határozatképesség megállapítását. Minthogy a Ház nem határozatképes, elnök az ülést 5 percre felfüggeszti.

Az ülésnek újból való megnyitása után a Ház többsége az eredeti címet fogadja el.

Elnök ezután napirendi indítványt tesz, majd az ülést fél 3 órakor berekeszti.

Közgazdasági életünk és a Kárpátok elvesztése

Vasárnap tartotta a Székely Társaság az Iparos kör disztermében propaganda előadását nagyszámu hallgatóság előtt.

A műsort az Egyetértés vegyeskara által tüzesen előadott hazafias dalok nyitották meg. Majd Bodor Gyula miniszteri tanácsos tartott igen érdekes és tanulságos előadást a Kárpátok elvesztésének közgazdasági életünkre való jelentőségéről, melynek során ismertette a Kárpátokban rejlő gazdag természeti kincseket, melyeket most mind elvesztünk ránk nézve s melyeket most méregdrága pénzre kell megvásárolni szomszédainktól. Rámutatott nemzeti politikánk százados hibáira, mint a Kárpátok elvesztésének fő okára s az ezektől való megtisztulást állította oda, mint hazánk területi épsége visszaállításának főfeltételét. Ezután a tartalmas s minden részre kiterjedő előadás után Kerekesné Pap Erzsike az Egyetértés tagja énekelt kellemes hangon magyar dalokat. Az előadás Halmy Endre bölcsésztanhallgató hatásos szavaltával fejeződött be, aki Várady Antal „Rákóczi“ című költeményét adta elő.

Ezzel az Iparoskör disztermében rendezett propaganda előadások befejezést is nyertek, míg folytatásuk részben február hó 5-én a Vígsházmozgóban, február hó 12. 19. és 26-án pedig a máv. gépjavitó műhelyben fog végbemenni.

Ezuttal a Debreceni Székely Társaság hálás köszönetét nyilvánítja az Ipartestületnek diszterme ingyenes átengedéseért, valamint derék iparostársainknak a propaganda-előadások iránt tanusított például szolgáló érdeklődéséért.

— Fagy a Dunán. Tegnap reggel 7 óra 30 perckor hivatalos jelentés érkezett Mohácsról, hogy ott a jég megállott és a Duna teljesen befagyott.

Meggyőződött már, hogy Pyram a legjobb terpentines czipőkrém.

A lakáshivatali kinevezések ellen

A jog- és pénzügyi bizottság ülése

Debrecen város jog- és pénzügyi bizottsága tegnap délután ülést tartott, melyen a ma délelőtt tartandó közgyűlés tárgysorozatának két pontját készítették elő. Az ülést dr. Vargha Elemér tb. főjegyző elnök kevéssel 3 óra után nyitotta meg és az üdvözlés után rátértek a tárgysorozatra.

Tóth Emil dr. tanácsnok előadta, hogy a város a „Tudor” akkumulátor javító-teleppel szerződési viszonyban állt, mely szerint a javító-telep köteles a villanytelepen levő akkumulátor-telep kijavítására. Ez a szerződés most február 4-én lejár. A „Tudor” vállalat azonban a háboru alatt, mivel az ólmot a katonaság elrokkvirálta, nem javította ki a villanytelep akkumulátor-telepét. Most a tanács felhívta a „Tudor” akkumulátor-telepet, hogy szerződés-beli kötelezettségének tegyen eleget. A vállalat igazgatósága arról értesítette a várost, hogy hajlandó az akkumulátor-telepet kijavítani, ha a szerződést továbbra is meghosszabbítják. A város, mivel az egész háboru alatt nem javított ki a villanytelepet, azt kérte a „Tudor” Vállalattól, hogy 40% os kedvezményt adjon. Erre azonban az nem volt hajlandó.

A megindult tárgyalások során végre is olyan megegyezés jött létre a város és az akkumulátor javító-telep igazgatósága között, hogy az a javításokat önköltségi árban hajlandó elvégezni. Mivel a városnak a szerződésben kikötött joga vis major folytán hasznódott el, a város nem perelheti be a „Tudor” vállalatot; éppen ezért a városi tanács azt terjesztette elő a bizottságnak, hogy javasolja a közgyűlésnek, miszerint az a

szóban forgó szerződést hosszabbítsa meg és utasítsa a tanácsot, hogy erről sürgősen értesítse a Tudort és arra alkalmas időben a villanytelep akkumulátor telepét javíttassa ki. A bizottság az előadói javaslatot hozzászólás nélkül elfogadta.

Ugyancsak dr. Tóth Emil tanácsnok előadta, hogy a népjóléti miniszter legutóbb kinevezte a lakáshivatal előadóit, még pedig olyan módon, hogy a várost kötelezte a kinevezett tisztviselők fizetésének folyósítására. Ez az előadó szerint részben a város autonómiáját sérti, másrészt a város nem kötelezhető állami tisztviselők fizetésének fedezésére, annál kevésbé, mivel a közgyűlés legutóbb ily értelemben már határozott. A polgármesterhelyettes a leiratot vétele után áttette a főispánhoz. A főispán a miniszterhez fellebbezett. A fellebbezésre azonban semmi válasz nem érkezett.

Mint hogy a városnak azon esetben, ha a miniszterhez intézett fellebbezésről válasz 6 napon belül nem érkezik, joga van jogorvoslatot kérni a közigazgatási bíróságtól, ennél fogva az előadó javasolta, hogy a bizottság a közgyűlésnek ez ügyben olyan előterjesztést tegyen, hogy a közgyűlés akar-e ez ügyben, törvényadta jogával élve, jogorvoslatot kérni a közigazgatási bíróságtól, vagy se?

A bizottság az előadói javaslatot teljes egészében elfogadta és ezenfelül azt javasolja még a közgyűlésnek, hogy az illető tisztviselők kinevezéséről szóló kéziratokat egyelőre ne kézbesítse.

Az ülés fél négy óra után ért véget.

A szociáldemokraták gyűlése

A szakszervezetek összevezetőségi ülése a Munkás-Otthonban

A kormány és a szociáldemokrata munkásság között létrejött megegyezés eredményezte a gyülekezési jog helyreállítását. A debreceni munkásság szociáldemokrata része vasárnap délelőtt élt először e joggal, amikor a szakszervezetek összevezetőségi gyűlésre hívta össze a Margit-fürdőben levő Munkás-Otthon nagytermébe. A gyűlés 9 óra volt kitűzve, de a megállapított időben nem tudtak megkezdeni, mert akkor még az ellenőrző közegek száma is több volt a megjelent szociáldemokrata munkásokénál.

Fél tíz óra lehetett, amikor végre megnyitották a gyűlést, 11 szakszervezet 117 képviselője és mintegy 300 szervezett munkás jelenlétében. A hangulaton nem látszott meg, hogy a forradalmak lezajlása óta ez az első gyűlés, amit a szociáldemokrata munkásság tart; a jelenvoltak meglehetősen fegyelmezett-séggel és a felelősségerzetből származott nyugodtsággal viselkedtek. A közbeszólások, a régi szociáldemokrata gyűléseket sajátosan jellemző szonvedélyos közbeszólások is kimaradtak ez egyszer a gyűlés képéből, csak akkor élénkült meg a hangulat, amikor a munkásságnak a kormánnyal kötött megegyezéséről és az internálások kérdéséről kezdett beszélni tótos skcentusával a központból kiküldött előadó. Egyebekben a gyűlés minden rendezavarás nélkül folyt le.

Az államrendőrséget Vass János fogalmazó képviselte.

A gyűlést Nagy János elnök nyitotta meg, aki pár szóval kérte a jelenvoltakat, hogy szervezett munkásokhoz illő nyugalommal viselkedjenek.

Ezután Szilgyi Imre, a Munkás-Otthon házbizottságának elnöke számolt be a házbizottság működéséről. Az oláh megszállás alatt a Munkás-Otthon helyiségeit, a berendezést, a szakegyletek könyvtárát teljesen feldúlták és szétrombolták. A házbizottság serény munkával,

mulatságok rendezéséből befolyt összegekkel, kölcsönrel igyekezett pótolni a hiányokat és így munkájuk a fokozott nehézségek ellenére is sikerrel járt, bizonyítja az, hogy a kölcsön visszafizetése után is többlettel zárták le a múlt évi számadást.

A pénztári és ellenőri jelentés tudomásul vétele után az összevezetőség a házbizottságnak megadta a felmentést.

Ezután napirend szerint a budapesti közt ponti kiküldött, Saly Endre tartotta meg kérés előadását a gazdasági és politikai helyzetéről, inkább a politikairól, mint a gazdaságról. A hosszú beszédet az agitátor képzettségével tartotta össze, szilárd vonalakkal építve fel a vázlat, szín, lendület és erő azonban csak minimális volt az előadásban. Inkább elhallgatott — különösen a diktatura és a kormánynyal kötött megegyezés taglalásánál — mint beszélt, temperált színekkel festette alá a céljai számára megfelelően csoportosított tényeket s bár a tendenciát meglehetősen élességgel érvényesítésre juttatta, beszéde minden más volt, csak az nem, aminek Lassalle meghatározta a szocialista agitációt: a proletáriátus zárt zászlóaljainak dübörgése.

Három dologról beszélt, arról, hogy mennyi része volt a szervezett munkásságnak az összeomlás előidézésében, tehát milyen felelősség terheli azért, milyen ígéreket tett a kormány a munkásságnak és a munkáságtól ezzel szemben mit kívánt s végül a választójogról és a munkásságnak ez irányú kívánásairól emlékezett meg.

Az összeomlás okának egyrészt a Jaszi Oszkár nemzetiségpolitikai elmélete alapján azt tartotta, hogy a háboru előtti évtizedekben a magyar kormányok a nemzetiségeket elnyomták, éppúgy, mint a munkásságot, amelynek szenvedéseiről közben a régi szolamokkal, de újat nem mondva emlékezett meg. A másik oknak a burzsoázia szervezetlenségét hozta fel,

amely az októberi forradalomban, ami szerinte tipikusan polgári forradalom volt, adta ennek a szervezetlenségnek legszembeötlőbb bizonyítékát. A polgárság tunya volt — mondotta — nem volt megszervezve s ezért az egész forradalomban nem volt más szervezett tényező, mint a szociáldemokrata munkásság. A proletárdiktaturán azután, hogy a diktatórius törekvésekről a legelősebb kitételekkel emlékezett meg, igyekezett mennél előbb átsiklani, az egészet a forradalmak lélektanából igyekezett magyarázni, a kloakátölteléknek, a Lumpenproletariátusnak néhány félbolond vezetése alatti felülkerekedéséből. A kommunizmus leverése utáni állapotokról néhány szóval emlékezett meg csupán, azután a munkásságnak a trianoni békekötés körüli szerepére tért át.

A miniszterelnök akkor magához hívatta a munkásság vezetőit és kérte őket, hogy a szociáldemokratapárt nemzetközi összeköttetései útján tegye tehetővé azt, hogy az elszakításra ítült területek szervezett munkássága a leg-erélyesebben tiltakozzék az elszakítás ellen és követelje a népszavazást.

Ezt mi megtehetjük volna — mondotta Saly — és az annál inkább sikerrel járt volna, mert a szervezett munkásság az elszakított területek városaiban éppen szervezettségénél fogva tekintélyes súlyt és erőt képvisel. De hogy lett volna erkölcsi bátorsága odaállani a szociáldemokrata pártnak ezzel a kéréssel az akkori időkben és akkori viszonyok között Kolozsvár, Temesvár, Kassa és Pozsony szabadságot élvező (?) munkássága elé, amelynek vezetői képviselők és miniszterek lettek, míg az itteni vezetőket bebörtönözték? Ez erkölcsi lehetetlenség volt számunkra és nem is tettük meg.

Azokban az időkben a munkásságot, annak mozgási szabadságát a kivételes intézkedések bénították meg. Elsősorban a gyülekezési jog szabályozása. Amíg más egyesületeknek szabad volt összejöveteleket, gyűléseket tartani, addig nekünk mukkanni sem volt szabad.

Az ülésen jelenvolt rendőrtisztviselő erre odafordul az elnökhöz és mond neki valamit, oly halkán azonban, hogy nem lehet érteni. Pár pillanatra megszakad a beszéd, majd Saly tovább folytatja, megismételve utolsó mondatát. A rendőrtisztviselő erre hangosan felszólítja, nyilatkozzék arra nézve, hogy vajon csak a szociáldemokratáknak nem volt szabad gyűlésezni, vagy általában minden egyesülésnek? A szónok elhallgat, sűrű közbeszólások követelik hogy folytassa beszédét. Saly erre a jelenvoltakhoz fordul és következőket mondja: — Én nem tudom, hogy önök tarthatnak-e gyűlést, vagy sem, ennek elbírálására önök illetékesek.

Általános derűtség és a beszédet tovább folytatja. Az internálásról és a jelentkezési kényszerről emlékezik meg néhány szóval, majd az Általános Fogvasztási Szövetkezet ügyében létrejött egyezményt ismertette s azután rátért arra a tárgyalásra, amely a miniszterelnök és a munkásság között a nyugatmagyarországi népszavazás előtt történt. A miniszterelnök akkor azt a két kérést intézte a munkásvezetőkhez, hogy a népszavazási terület munkássága között propagálják a Magyarország jövételi szavazást, másrészt pedig, hogy a jövételi vonatközölgés nemzetközi összeköttetéscik útján igyekezzenek engedményeket kieszközölni.

A pártvezetőség mindkét kérésre hajlandó volt, mert az, hogy mennél több ipari telep és ezzel mennél több ipari munkás maradjon meg az országban, az neki is érdeke. Földmunkásokkal egyedül — mondotta Saly — nem lehet semmire sem menni. Érdeke továbbá a munkásságnak az is, hogy a jövételi követelések semmire, vagy a minimumra redukáltsanak, mert az egyedül elvihető gabona és marhaállomány hiánya folytán beálló drágaságot elsősorban a munkásság érzi meg.

Ezzel a tárgyalással kapcsolatban, amely

Üzletátalakítás miatt Beszerzési áron árusít a „Hajdusági” férfi és fiu ruhaáruház Plac-u. 67. sz. Fröhner-ház. **Győződjön meg.**

a cenzura eltörlését eredményezte, jött létre a miniszterelnök és a munkásság megegyezése. Tulajdonképen nem volt ez formális megegyezés — mondotta Saly. Mi előterjesztettük kéréseinket s a miniszterelnök megmondotta, mit teljesít belőlük. A kérések között szerepelt az amnesztia, az Általános Fogyasztási Szövetkezet és a munkásbiztosító pénztár autonómiájának helyreállítása, az internálási tábor feloszlása, a jelentkezési kényszer megszüntetése és a gyülekezési szabadság visszaadása. Ezek a kérések azóta teljesültek is, ha nem is teljesen, de igen nagyrészen és megvan a remény rá, hogy szukcesszive végrehajti őket. Az internálási tábor feloszlására azonban teljesen nem ment bele a miniszterelnök, mert az árdrágítók és az Oroszországból beszivárgó agitátorok ártalmatlanná tevésére erre szükség van, a politikai internáltak azonban innét is ki fognak szabadulni.

A választójogi törvénytervezetről beszélt végül és leszögezte, élénk helyesléssel kísérve, hogy a munkásság kitart régi követelése, az általános, titkos, egyenlő és községenkénti választójog mellett, amiért a múltban annyi harcot vívott. A javaslat részleteiről megállapította, hogy az nem kedvező a munkásságra nézve, mert a budapesti lajstromos és a községenkénti nyílt szavazás mellett a szociáldemokrata párt nagyon elégedett lenne, ha öt mandátumot nyerne. A javaslat sorsa véglegesen még nem dönt el és a szociáldemokrata párt ettől teszi függővé a választásokban való részvételét. Ha a javaslatot a nemzetgyűlésen még inkább a munkásságra kedvezőtlen formában szavazzák meg, a szociáldemokrata párt ez esetben ismét passzív viselkedik.

A beszéd, amely idáig meglehetősen száraz, szín nélkül való volt, a befejezésben kapott némi lendületet, amikor a szónok hangban és formában is emelkedettebben a munkásság harminc esztendő mozgalmi múltjára rámutatva, a szervezkedés szükségességét hangoztatta.

Rámutatott arra, hogy a kormány a megegyezéskor azt a két kérést terjesztette eléjük, hogy a jóvátételnél vessék közbe összekötéseiket és ezeket használják fel arra is, hogy a Magyarországról elterjesztett rossz hír cáfolatot nyerjen. Az első kérést annál inkább teljesítik, mert ez a munkásságnak is létérdeke. Ami a másodikat illeti, azzal szemben várakozó álláspontot helyezkednek, mert ez nem tőlük, hanem egyedül a kormánytól függ, annak kell olyan állapotokat teremteni, hogy ők bátran kiállhassanak a világ szervezett munkássága elé a hírek cáfolatával. S ha a kormány mindent megtesz arra, hogy a munkásságot bönítő bilincsek lehulljanak és a munkás polgár lesz, akkor a világ szervezett munkásságának összes befolyását latba vetik az iránt is, hogy a trianoni békeszerződés igazságtalanságait is korrigálják.

A két óras beszédet a választási küzdelmekre való buzditással fejezte be.

Fentartjuk magunknak, hogy a központ szónokának egyik-másik állításával és következtetésével szemben a magunk álláspontját kifejtjük és megokoljuk s általában, hogy megjegyzéseinket megtegyük.

Még Sterbinszki László igyekezett néhány szóval igazolni a szociáldemokrata vezetők kommun alatti szereplését és hangoztatta, hogy ő és a többi szociáldemokraták csak azért állottak vezetőhelyekre, hogy a szélsőséget fékezzék.

Több hozzászólás nem volt, megejtették a választásokat s a gyűlés 12 óra körül rendezet szétoszlott.

— A „MANSz.” és a nők választójoga. A „MANSz.” központja ma d. u. 5 órakor értekezletet tart a női választójog ügyében. A debreceni fiókot ezen Hubert Ottóné, a „MANSz.” ügyvezető elnöke képviseli, akinek megbízása, hogy a debreceni keresztyén női társadalomnak álláspontját juttassa érvényre. A „MANSz.” itteni fiókegylete azt a nézőpontot fogadta el, hogy a „MANSz.” kívánjon legalább annyit, amennyit a keresztyén szerz. egyesülés pártja követelményként felállított a női választójogra nézve.

Január

31.

az utolsó nap a Hajdusági Képes Naptár pályázaton

1000 koronát

nyerhet, ha megfejt a Naptár találós kérdését. Kapható könyv- és papírkereskedésekben az újságárusoknál valamint a kiadóhivatalban, Piacz 59.

A fényüzési forgalmi adó

Az adó kulcsa 13 százalék lesz

A fényüzési forgalmi adóról szóló 1920. XVI. t. c.-et legújabbán módosító s a kereskedőket és iparosokat erősen érintő rendelet a hivatalos lap ez évi 16-ik számában jelent meg. Lényeges ebben a rendeletben az, hogy a forgalmi adót február 1-től, (bizonyos cikkekre nézve pedig március 1-től) nemcsak a kereskedelmi forgalomban történő átruházások szedik be, hanem kísérletet tesz a rendelet annak meghonosítására, ami már régen óhajuk az érdekelt kereskedőknek és iparosoknak, hogy t. i. a gyártási helyen maguk a gyárosok (illetőleg, behozatal esetén, a vámhivatali közegek) szedjék be a forgalmi adót. A rendelet felsorolja azokat a cikkeket, amelyek után nem a detail kereskedelemben, hanem a gyártási helyen rojnak le az adót. Ilyen cikkek pl. burgonya, bufor, koks, játékkártya, kárpit, látszerészeti készülékek, makaróni, sajt, szesz italok stb. Ezekről a cikkekről tartozik a kereskedő a január 31-iki raktári készlet szerint leltárt felvenni s a leltár-jegyzéket a könyvelővel, pénztárossal és kiszolgáló személyzettel aláírva, február 15-ig az állampénztárnak beküldeni. Akik ezt a leltár-jegyzéket január 31-ig bezárólag elkészíteni nem tudják, tartoznak mindaddig, míg a leltár felvételével, az ezen cikkeken történő eladás után, a vevőnek bárcájegyet adni.

Második lényeges rendelkezése a rendeletnek, a fényüzési adótárgyak körének újabb kitágítása. Ezekre nézve a kereskedőket és az iparosokat, akik ezen új fényüzési cikkek eladásával foglalkoznak, bejelentési kötelezettség terheli, amit az illetékes kir. pénzügyigazgatóságnál január hó 31-ig bezárólag kell teljesíteniük.

Módosítja még a rendelet a fényüzési adónak a kulcsát, amit a gyártás helyén történő eladások, valamint import esetén áruért fizetett ellenérték 13 százalékában határoz meg. A kereskedelmi és magánforgalomban az adó kulcsa marad a régi. Szól még ezután a rendelet a vámkülföldre kimenő fényüzési tárgyak adójának lerovásáról, a gyárosok könyvvezetési kötelezettségéről az adóvallomási ívekről stb.

A kereskedőknek és az iparosoknak éppen úgy, mint a pénzügyi hatóságoknak érdekük, hogy a sok egymást kiegészítő, javítató rendelet helyett az egész fényüzési adót átfogó egységes rendelet mielőbb jelenjen meg. Szükséges továbbá az, hogy koronáinknak az eredeti, 1920. évi végrehajtási rendelet megjelölése óta történt elértéktelenedése figyelembe vétessék. Nélkülözhetetlenül szükséges, hogy a mostan megkezdett uton tovább haladva, a fényüzési forgalmi adó beszedését és lerovását egységesítsék azáltal, hogy a termelés helyén, illetőleg behozatal alkalmával a vámkezelési eljárás során szedessék be a fényüzési forgalmi adó.

Ezek azok a legfőbb kívánságok, amelyek a kereskedők és iparosok körében fölmerülnek. A kereskedelmi és iparkamara, mint halljuk, lépéseket szándékozik tenni ez irányban a pénzügyminiszteriumban, ahol bizonyára figyelembe veszik ezeket az óhajokat, melyeknek teljesítése esetén egy a kereskedő, mint a nagyközönség sok kellemetlenségétől és zaklatástól fog megszabadulni.

Áremelkedés a sertésvásárban

A tegnapi sertésvásárban nagy élénkség uralkodott. Alig hajtottak még fel egynéhány sertést a vásárra, máris észrevehető volt, hogy hosszú vajadás után áremelkedésre van kilátás, ami tényleg be is következett.

A kövér piacon 300 darab volt a felhajtás. Az áremelkedés minden vonalon érezhető volt.

Jobbminőségű, prima sertésért egészen 80 koronáig fizettek kilónként élősúlyban, átlag 74—78 korona között ingadozott az ára.

Közepes minőségű 68—74 koronáért cserélt gazdát, míg a sovány, javított, 60—70 kilós malacért 56—62 koronát szívesen megadtak.

A sovány piacon kevés volt a felhajtás s kevés volt a vétel is. Az ár 50—52 korona között mozgott.

Az áremelkedés egyik előmozdítója az az elterjedt hír volt, hogy a kormány nagy sertésvásárlásokat végez Budapesten a Ferencvárosi piacon s a kormány embereinek felhatalmazásuk van, miszerint egészen 90 koronáig vásárolhassanak sertéseket.

Az élelmes kupecsek most a vidéken nagy vásárlásokat eszközölnek s Budapesten jó nyereséggel adnak tul a sertéseken.

Kondor Sándor nótaestélye

Ma este 9 órakor a Zenede hangversenytermében tartja meg a megmaradt magyarság egyik legkiválóbb vándorhegedűse egyetlen magyar nótaestélyét, mely iránt élénk érdeklődés nyilvánult meg azok részéről, akik a magyar muzsika andalító, édes-bus hangjait szeretik. Kondor Sándorban nem mesteri hegedűjátékost, sem pedig nem hangferomont szerettek meg azok, akiknek már volt alkalmuk gyönyörködni a játékában, hanem élvezik előadásában a magyar szívek magyar szívéhez szóló megnyilatkozását.

Csodálatos könnyedséggel folyik a Kondor Sándor hegedűjéből és ajkáról egyik nóta a másik után, ughogy óraszámra szívesen elhallgatná az ember. Mai előadásához a kíséretet Magyary Imre és bandája szolgáltatja. Aki egy-két kellemes órát óhajít igaz magyar muzsika mellett tölteni, váltsa meg jegyét a Jost-cukrászdában, vagy a Hegedűs és Sándor cégnél, vagy pedig este a pénztárnál.

Tűz a Teleki-utcán

Leégett egy istálló

Tegnap este fél hét órakor özv. Tóth Mihályné Teleki-utca 23. szám alatti lakásán tűz támadt, kigyulladt az istálló.

A közelben állomásozó rendőr azonnal értesítette a tűzoltókat, akik rövidesen a helyszínre robogtak s hozzáláttak az oltáshoz. A rendőrség részéről dr. Greczko Sándor fogalmazó, ügyeleti tiszt jelent meg a tüznél.

Egy órai megfeszített munka után sikerült a tűzoltóknak a tüzet eloltani. A tűz keletkezésekor az istállóban volt egy tehén s borju, ezek súlyosabb égési sebeket szenvedtek. Az állatorvos utasította a házbelieket, hogy a súlyosan sérült állatokat azonnal vágják le. Ezek azonban szánalomból, minthogy nagyon szerették a két állatot, nem teljesítették az állatorvos utasításait. Miközben sopánkodtak, panaszkodtak — a két állat megdögült.

Az összes kár körülbelül 25—30 ezer korona, ennek egy része azonban biztosítás révén megtérül. A tűz keletkezésének oka eddig még nincs kiderítve, valószínűleg gondatlanságból támadt.

DEBRECZENI KALAPGYAR
Szél Gergely

Női és férfi kalap megrendelések és javítások gyorsan pontosan készíttetnek Piac-u. 63. sz.

NAPI HIREK

Városi közgyűlés. Debrecen város törvényhatósági bizottsága ma délelőtt 9 órakor **Miskolczy Lajos** főispán elnöklété alatt ülést tart. A közgyűlés tárgysorozatán szerepel a közgyűlés albizottságainak újjáalakítása és a Déry-muzeum telekvételének ügye. Az új bizottsági tagok is ezen az ülésen találkoznak legelőször, minél fogva a közgyűlés elég érdeknek ígérkezik.

A Templomegyesület vallásos összejövetele. A Debreceni Kálvinisták Templomegyesületének első vallásos összejövetele február hó 2-án, csütörtökön lesz, délután 5 órakor a kollégium dísztermében. Sorrend a következő: 1. Közénekülés: Az Ur énnékom öríző pásztortom. 2. Mária az Ujtestamentumban. Felolvasás, tartja dr **Baltazár Dezső** püspök. 3. Az új énekeskönyv több énekét harmónium kísérettel bemutatja **Nagy András** énekvezér. 4. Krisztus anyja. Költemény Szabolcskától, szavalja **Boda Ferenc** hittanhallgató. 5. Bezáró éneklés: Dicséret, dicsőség. Belépő-díj nincs. Adományok a Templomegyesület céljaira a kitett perselyekben köszönettel fogadottnak. A vallásos estélyre a város minden rendű és rangu lakosságát szeretettel hívja a Templomegyesület vezetősége.

A kultúrtaácsnok hivatalában. Dr **Csűrös Ferenc** kultúrtaácsnok, mint jeleztük, két héttel ezelőtt a Felvidékre utazott. A tanácsnok felvidéki utjáról vasárnap visszaérkezett és tegnap már hivatalába is felment. A tanácsnok újra átvette ügyosztályának vezetését.

Teljes tanácsülés. Debrecen város tanácsa tegnap délelőtt 9 órakor **Miskolczy Lajos** főispán elnöklété alatt teljes tanácsülésben tárgyalta. A teljes tanácsülésen a ma délelőtt tartandó közgyűlés tárgysorozatán levő ügyeket készítették elő és látták el javaslatlalt.

Debreceni ifjak kinevezése. A pénzügyminiszter dr **Mutolcsy Miklos** végzett joghallgatót a szolnoki, **Taksás József** lakáshivatali előadót a balassagyarmati, dr **Katona János** végzett joghallgatót a makói pénzügyigazgatóságához a X. fizetési osztályba ideiglenes minőségű pénzügyi fogalmazókká kinevezte.

Hovesi Sándor nyerte a Vojnich-díjat. Budapestről jelentik: A Magyar Tudományos Akadémia ma délután ítélte oda a Vojnich-díjat az 1921. évben színe került legjobb színdarab szerzőjének. A bírálóbizottság egyetelműleg **Hevesi Sándor**, a Nemzeti Színház főrendezője „1514” című darabjának ítélte a díjat, amihez az összes ülés is hozzájárult.

Tisztviselő-telep a Nagyerdőn. A Hajdúföld többször megírta, hogy a tanács a régi csapatkórház épületét szűkségülakásokká akarja átalakítani. Az átalakítás költségei 610 ezer koronába kerülnek. A mérnöki hivatal ezen tanácsi határozattal kapcsolatosan megbízást kapott arra, hogy készítsen tervet és költségvetést a Nagyerdőn felépítendő városi tisztviselő-telep felépítésére vonatkozólag is. Ez a tisztviselő-telep a nagyerdei egyetemi épületek mellett létesülne és ott a városi tisztviselők lakbérük fejében megfelelő lakást nyernének. A tisztviselő-telep felépítésének költségeire a város amortizációs kölcsönt akar felvenni.

Levágta a lábát a vonat. Tegnap délelőtt súlyos kimenetelű szerencsétlenség történt a Pesti-utcán. Az állomás felé haladó nyírbátori vonat egyik harmadosztályú kocsjáról menetközben leugrott **Balogh István** 17 éves csomagszállító munkás, Pesti-utca 23. szám alatti lakos. Az ugrás azonban nem sikerült, a fiu felbukott s **ballába a vonat kerekeit** alá került. A kerekék a fiu bal lábaféjét egészen a bokáig **lemészítették.** A gyorsan kivonult mentők **Baloghot** beszállították az Augustus-szanasztóriumba. Állapota nem súlyos. A balesetet egyedül a fiu felelős, az ő könnyelműsége okozta a szerencsétlenséget.

Javitják a Nagytemplom orgonáját. Értesítjük a ref. egyház tagjait, hogy a ref. Nagytemplomban az orgona javítása miatt további intézkedésig istentisztelet nem lesz. A vasárnapi istentiszteleteket úgy délelőtt, mint délután a Kollégium oratóriumában fogják megtartani.

A Hajdusági Képes Naptár rejtvenypályázata. A Hajdusági Képes Naptár, amit a Hajdúföld előfizetői ingyen kaptak meg, tudvalevőleg 1000 koronás rejtvenypályázatot tűzött ki. A pályázatra már eddig is igen sokan küldték be megfjeteéseiket. A rejtvenypályázatra a megfjeteéseket már csak **ma estig** lehet beküldeni, amennyiben a kitűzött határidő **január 31-én** lejár. A helyes megfjeteők között a sorsolást február 15-én ejtjük meg. Az eredményt a **Hajdúföld**-ben közöljük.

Ébredők táncestélye. Az Ébredők február 4-iki műsoros táncestélyére a meghívók már szétmentek. Aki esütörtökig nem kapja meg a meghívót és arra igényt tart, sziveskedjék az Eme központi irodájába befáradni (Egyháztér 13. Uránia) vagy telefonon beszólni. **Az egyesület tagjai meghívót nem kapnak, ők a jegyet a tagsági igazolvány felmutatása mellett válthatják meg.** A pesti vendégek fogadására gyülekező szombaton fél 2 órakor a máv. pályaudvaron.

N A P I R E N D

Kedd 1922 január 31

Prot.: Virgilia. Kath.: Péter.

Közművelődési könyvtár nyitva d. e. 10-11-g. d. u. 4-7-g.

Kollégiumi könyvtár: Nyitva d. e. 10-12-g.

Csokonai-színház: Este fél 8 órai kezdettel: B) bérletben „A vörös talár”, dráma 4 felvonásban.

Apollo mozgó) 5, 7, 9 órakor kezdettel
Urania mozgó)

Modern kabaré (Petöfi-tér) előadás este 8 órakor.

Városi közgyűlés délelőtt 9 órakor a városházán.

Kondor Sándor hangversenye este 9 órakor a városi zenedében.

Az adófelszámolási bizottság ülése. A város adófelszámolási bizottsága tegnap délután 3 órakor ülést tartott. Az ülésen a bizottság több adókievetés elleni fellebbezést tárgyalta le és több fellebbezést folytán eszközölt bizonyos redukcioákat.

Öngyilkos szerelmes leány. **Varga Erzsébet** 16 éves nádudvari leány öngyilkossági szándékból tegnap forgópisztollyal agyonlötöte magát. Azonnal meghalt. Tetteének oka szerelmi bánat. Az ügyészség a temetési engedélyt megadta.

Ébredők! Villamos kocszezetők és kalauzok keresztetnek Budapestre. Az EME budapesti Központja villamos szakcsoprtja tudatja, hogy a Budapesti Városi Villamos vasutak igazgatósága 350 embert kíván kocszezetőnek és kalauznak alkalmazni napi 85 korona fizetéssel, ruha ellátással és nőtleneknek lakást is ad. Jelentkezés: Budapest, IV., Sürház-u. 3., az EME központjában.

Megdezsámlt cipőszállítmány. A fővárosi cipőszmesterek anyagbeszerző szövetkezetének üzletszerzője, **Kereskényi István** jelentette a rendőrségen, hogy a szövetkezetnek Debrecenbe irányított szállítmányát utközben ismeretlen tettesek megdezsámlták. Körülbelül 25-30 ezer korona értékű cipőbört és cipőt loptak el. A nyomozás megállapította, hogy a lopás nem a feladó állomáson, hanem utközben történt. A nyomozás folyik.

A legcsiszorűbb
alkalmi ajándékokat
AZ
APOLLO
divatáruházban
veheti meg
a Vármegyházal szomban,
Piac- és Miklós-utca sarkán.
Dua válnasték férfi és női ruhaszövetekben, kötött kabát és garnitúrák, férfi és női felhárneműk a legcsiszorű kivitelben, flaneltek, vásznak és zofirtek nagy válnastékban olcsó szabolci árak mellett kaphatók.

A Kálvinisták Templomegyesülete ének-és zenekara. A Debreceni Kálvinisták Templomegyesületének ének- és zeneszakosztálya elhatározta, hogy zenekart és énekkart alakít. E határozat értelmében az elnökség tisztelettel kéri mindazon hölgyeket és urakat, kik a zenekarban való működésre kedvet és képességet éreznek magukban, hogy a zenekarba belépni sziveskedjenek. Csupán heti 1-2, esteli órai elfoglaltságról van szó; onnyi áldozatot mindenki meghozhat e nemes ügy érdekében. Jelentkezni egyelőre február 1-ig lehet naponként délelőtt 9-12-ig és délután 3-5-ig a Templomegyesület titkári hivatalában (Kollégium, földszint 5. szám) és a kollégiumi kapusnál letett iven, de lehet jelentkezni írásban is a titkárnál, amikor is a pontos címet (név, foglalkozás, lakás) és a hangszer nemét kérjük feltüntetni. Az alakuló gyűlés **február 2-án** csütörtökön délután 6 órakor a tanítóképezde zenetermében (Kollégium 2. kapu, földszint 21. sz. ajtó) lesz, melyre a zenekarba belépőket ez uton hívja meg az Elnökség. Az énekarba való belépésre egyelőre **csak a férfiakat** kérjük, mert most még csak férfiak alakításáról van szó. Jelentkezni a fenti helyeken és módokon lehet. Az énekar alakuló gyűlésének helyéről és idejéről a jelentkezőket külön fogja értesíteni az Elnökség.

A Csaba-bál tiszta jövedelme 70.000 korona. A szombatról vasárnapra virradó éjszaka zajlott le a Bika dísztermében a Tiszayegyetem orvoskari „Csaba” bajtársi egyesületének fényes mulatsága, mely nem csak erkölcsi sikert hozott, hanem a jótékony célt is tetemes összeggel: mintegy hetvenezer koronával segítette elő. Az estélyen a következő felülfizetések történtek:

Mihalovits Jenő 3000, Dr Brokés Gyözö, Szokolovszky Miklós 2-2000, Dr Kenézy Gyula Dr Debreczeny Barna 1500-1500, Miskolczy Lajos, Szomjas Gusztáv, Dr Baltazár Dezső, Dr Sztankay Aba, Ollinger Béláné, Dr Tüdös Kálmán, Dr Czeglédy Mihály, Dr Hutiray József Reitz János, Dr Szontágh Félix, Dr Ghyezy Tihamér, Tóth Béla, Dr Verzár Frigyes, Dr Kölcsey Sándor, Dr Hüttl Tivadar, Sáy Ferenc Acél Géza, Dr Csiky József, Bosznay Dezső, Horváth János, Piszkay Árpád, Fantsovits Mátyás, Dr Balogh János, Papp Sándor, Dr Csiha Endre, Suhajda Béla, Dr Benedek László 1000-1000, Dr Tóth Aurél, Dr Kun Béla, Matusovits Péter 800-800, Popovits N., Dr Batory Sándor 700-700, Dr R. Kiss István, Dr Kesserü Lajos 600-600, Dr Körösi Kálmán Nagy József, Bodnár Géza, Dr Iványi Béla, Dr Nábráczky Béla, Dr Belák Sándor, Kaszanyitzky Andor, Oliebváry Zoltán, Dr Siegmund Ervin, Dr Kövendy Lajos, Dr Balla Gerő, Dr Tankó Béla 500-500, Dr Illyefalvy Géza, Végh Ferenc 400-400, Dr Pokoly József 350, Lindenberger János, Dr Kun József 300-300, dr Rutka Ferenc, dr Berencsi Pál, Pákozdy Sándor 300-300, Kratochwill Károly, Fráter Erzsébet, dr Elischer Gyula, dr Kiss Gyula, dr Oláh Imre, dr Gérey Béla 200-200, Korbély József 150, Mező Sándor, Szabó Agnes, Dózsa György, N. N., N. N., Jóna Jánosné, dr Vargha Elemér, Memlauer Aurél, Fehér István, N. N., dr Nagy János, Fidrus József, Csapó József, N. N. 100-100 korona. Névtelenül felülfizetések 500 korona.

A jótékony célra adakozóknak ezuton is halás köszönetét fejezi ki a rendezőség.

Farsangi estély. A Kath. Otthon táncal egybekötött zártkörű farsangi estélye, holnap, február 1-én 9 órakor lesz saját helyiségében.

Magyar köztisztviselők fogyasztási szövetkezetének közleményei: Felkérjük azon t. tagjainkat, akik január havi kedvezményes áruikat még nem vitték el, hogy azokat **a mai nap folyamán feltétlenül** váltsák ki és szállítsák el, mert azokat február havában semmi körülmények között sem fogjuk kiszolgáltatni. **Fekete Mátyás** a december havi kedvezményes áruinak kiváltására központunktól engedélyt kapott, felkérjük, hogy ennek átvétele, illetve áruinak kiváltása végett a Várutcai kedvezményes elosztóhelyünkön még a mai nap folyamán megjelenni sziveskedjék. — Emlékeztetőül közöljük t. tagjainkkal, hogy a bevásárlási könyvecskék **tagjainkat** **hatalárdeje a mai napon lejár.**

Megválasztották a mezőgazdasági kamara tagjait

Debrecen város mezőgazdasági bizottsága tegnap délelőtt 10 órakor népes gyűlést tartott a városháza tanácstermében. A gyűlésnek legfontosabb tárgya a mezőgazdasági kamara tagjainak megválasztása volt.

A gyűlés megnyitása után Jóna István elnök kegyeletes szavakkal emlékezett meg a gazdatársadalom nagy halottjáról, Rubinek Gyula volt miniszteréről.

Ezután Deák István önálló indítványt terjesztett elő, mely szerint kéri meg a városi tanácsot, hogy az erdei legeltetést március 1-től a legelőre való kihajtásig, vagyis április 1-ig az őszes erdőben engedje meg. A gyűlés az indítványt egyhangúlag magáévá tette. Kapusi István és társai indítványának letárgyalása után Vádray József a dohánytermelők sérelmeit tette szóvá.

A mezőgazdasági bizottság elhatározta ezután, hogy felír a kereskedelmi miniszterhez, ugyancsak az államépítészeti hivatalhoz a Debrecen-Tiszafüred vasútvonal kiépítése, illetőleg rendezése tárgyában.

Végül megválasztották a mezőgazdasági kamara tagjait. Debrecen város 5 rendes és 5 póttagot küld a kamarába. A választás titkos és egyhangú volt. Minden csoportban egy rendes és egy póttagot választottak meg.

I. csoportban megválasztották rendes tagul: Véghe András mezőgazdasági munkást, póttagnak: Harsányi János mezőgazdasági munkást.

II. csoportban rendes tag lett: Vádray József gazdálkodó, póttag Ekly József.

III. csoportban rendes tag Varadi-Szabó János gazdálkodó, póttag Tóth Ferenc gazdálkodó.

IV. csoportban rendes tag Deák István gazdálkodó, póttag Vértési Géza.

V. csoportban rendes tag Jóna István gazdálkodó, póttag Balogh István (mester-utcai) gazdálkodó.

MINDEN ÖNTUDATOS MAGYAR, EMBER CSAK KERESZTYÉN LAPOT VÁSÁROL!

SZÍNHÁZ.

o o
HETI MŰSOR

Kedd: A vörös talár, B) bérlet.
Szerda: Romeo és Julia, C) bérlet.
Csütörtök: Yu Shi, bérletszünetben.
Péntek: Yu Shi, bérletszünetben.
Szombat: Yu Shi, bérletszünetben.

Színházak és mozgószínházak közleményei:

Kedden B) bérletben a *Vörös talár* kerül színpadra Halassy Mariska és Rubinyi Tibor felépítéssel.

Siessen az Urániába, hogy jegyet kapjon a Hét éjszaka című erkölcs dramához, melynek főszerepében Milred Chaplin amerikai filmszínésznő játszik utólrhetetlen művészetével, pompázó környezetben, pazar rendezéssel, melynek szépségével nem tud betelni a néző. Ma kedden utoljára. Rendes helyárak, utalvány érvényes.

Stella Maris. Mary Pickforddal a főszerepben lesz a *Uránia* legközelebbi slágere. Ez a tüneményes filmművésznő szép játékával lebilincseli a néző közönséget.

Boráma hercegnője és a *Láthatatlan kéz* című filmek lesznek az *Uránia* közelebbi bjdonságai.

Szvilik Ferenc tenorista énekel minden előadásban az *Apollóban*. Színpad körül ma utoljára a *Toskanai herceg* dráma 6 felvonásban Olaf Fönn főszereplésével.

Páris gyermekei (a kis hazátlank) IV. befejező részét holnap, szerdán mutatja be az *Apolló*.

SPORT

A DTE teadélutánja. A DTE vezetősége akkor, amikor vasárnap délutáni teait rendszeresítette, tulajdonképpen kopirozta a fővárosban annyira elterjedt teadélutánokat. A közönség miut eddig is, fesztelenül szórakozott, a kabaré rész a legnagyobb elismerést váltotta ki. Bevezetőül *Horváth* Endre énekelte *Mózes* Arthur aktuális strófáit nagy sikerrel, a *Kun* Olga—

Kun Béla duo (zongora, hegedű) Liszt *Rhapsodie*-t nagy rutinnal, zajos tetszés mellett adta elő. *Burger* Böske nagy temperamentummal adta elő „Férjhez menjek?” című monológját. Egyénisége teljesen átította a bájos kis mókát, a közönség alig engedte el a pódiumról. A délután legrzsebb száma volt a *Popper—Rózsa—Róna* trió. F. Braga: La Szerenata-ját olyan szitnóztatással, precízitással adtak elő, hogy Haydu egyik trióját ismétlésül el kellett jatszaniok. *Horváth* Endre szép színezéssel nagy népszerűsége vitte a „Rózsa vájjon a széna-teren” című műdalt. Kabaré után tánc következett 9 óráig.

A DTE vígalmi bizottsága ma, kedden este 6-9 órakor fontos ülést tart a clubhelyiségben.

Téli tréning boxolás. A DTE futbalistái ma este kezdik meg rendszeres boxoló tréningjüket Bódogh László vezetésével. Ugyanakkor ma mennek át a mezei tréninget előkészítő amerikai rendszerre.

Tisztújító közgyűlés levagias afférokkal. A legújabbban jarványszerűen duhngó parbajmánya, egy, eieddig még szűz talajon is hódító körútra indult. Most már a sportembereket is elfogta. Február 5-én lesz a keletmagyarországi futball kerület tisztújító közgyűlése. A választást meg ehetősen erős korteskedés előzi meg. Egyik jelölő értekezleten, ahol szintén a jelöltek névsorát igyekeztek összeállítani, kellemetlen szaváltás keletkezett, amelyből kifolyólag *Kupinszky-Sndor* és *Nussbaum* Jenő lovgias elégtételt kértek *Vértés* Sándor dr-tól segédek útján, *Vértés* szintén megnevezte segédek. A tárgyalások folyamatban vannak.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Bélyegzőgyár és vésőintézet
PAULÓ I.
Bathányi-utca 22.
Telefon 1365.

Forgács István
művészi
ádogos-u.

Kis ház jókarban, 950
81 telekkel
kiválóan alkalmas fekete agyagföld
Nemes-utca 7. szám (Tócsos kert).
Értekezhetni „Hajdúföld” szerkesztőségében
délután 6 órakor.

HÁZAT

2-3 szobával és a szükséges mellékkeliségekkel kertet ellátva, keresek megvételre. Ajánlatokat a kiadóhivatalba kérek.

Lap-elárusítók

magas jutalék mellett felvétetnek a kiadóhivatalban. Jelentkezhetni bármikor.

Üzletszerző

jutalék és fix fizetés mellett felvétetik. Jelentkezni lehet a kiadóhivatalban délelőtt 3-12-ig és délután 3-5-ig.

Aranyért, Ezüstért
budapesti magas árakat fizetek

Kramer Simonffy
titkos V.

Rikkancsok

azonnal felvétetnek lapunk kiadóhivatalában.

A tőzsde

Magyar korona: 72 1/2.

A mai tőzsde lanya irányzattal kezdődött. A vevők tartózkodása következtében az árfolyamok pereről perere lemorzsolódtak. A nyomasztó üzletelenség a tőzsdeidő végéig tartott, a hangulat zárlatkor sem tudott megváltozni, csa egyes különösen favorizált papirban volt élénkség és ezek meg is tudtak veszteségüktől szabadulni. A kuliszpiacra különösen az arbitrage papírok tartották magukat, tekintettel az osztrák korona szilárdságára. Emeltesreméltó forgalom csak Államvasutban volt. A korlátpiacra különösebb esemény nem történt. Vételi megbízások alig érkeztek be.

Budapesti zárlat.

Magyar hitel 1870, Osztrák hitel 690, Angol-Magyar 740, Leszámitoló bank 765, Magyar-Olasz 300, Jelz hitelbank 300, Haza bank 620, Salgó 5150, Rimamurányi 3049, Közuti 930, Déli vasút 1550, Államvasút 4375, Keresk. bank 6900, Általános takaréksz. 990, Pesti hazai 24750, Borsod miskolci 3300, Concordia 2150, Budapesti gőz. 5650, Gizella 2500, Hungaria 2600, Viktória 7200, Beocsini 5950, Kohó 5100, Általános közszén 10850, Urkányi 6000, Adria 6100, Atlantic 2600, Levante 6800, Trust 1950, Gaus Danubius 34200, Ganz villamos 5850, Lipták 552, Magy. ac 1 2425, Schlick 1075, Wörner 620, Brassói 1725, Izzó 5450, Spódium 2575, Hazai faterm. 2050, Klotild 3350 Erdő 875, Nasic 16400, Neuschil Licht. 635, Orsz. fa 1050, Telefon 4100.

Valuták.

A valutapiacra a 72 és feles zürichi jegyzés hatása alatt kimondottan lanyaosság uralkodott. A piac csak a tőzsdeidő vége fele tudott magához térni. Minthogy a vezető érték, a dollár lanya volt, magával rántotta a többi valutákat is és így az egész piacra ez a tendencia érvényesült. Kivétet csak osztrák korona képezett amely határozottan szilárd volt. A tőzsdeidő vége felé a dollár 660 ról ugrásszerűen emelkedett 687 re és ez a piac megélénkülését vonta maga után, de a nyugati valuták elhanyagoltak maradtak és a márka mindvégig kissé gyenge volt.

Napoleon 2560—2580, Angol font 2850—2900, Dollár 675—685, Francia frank 570—5670, Márka 345—355, Lira 2950—3000, Osztrák kor. 850—950 Rubel 5800—6000, Lei 515—525, Szokol 1315 325 Svájci frank 13150—13250, Korona dinár 875, Lengyel marka 20 00—21 00.

Zürichi zárlat: Berlin 252.50, Holland 188—, Newyork 513, London 2177, Páris 4205, Milánó 2285, Brüsszel 4030, Prága 995, Budapest 72 1/2, Zágráb 165, Bukarest —, Varsó 15, Bécs 16, Osztrák bélyegzett 8.

Utóközse. A valutapiacra márka 347, lei 320, szokol 1319, osztrák korona 8 és háromnegyed, 10 ezres 8 és fél, dollár 681, holnapra 682.

Az értékpapirpiacra forgalom alig alakult ki. Államvasút 4350, Rima 2050, Osztrák Hitel 690, Déli vasút 1570, Salgó 5150 Magyar Hitel 1880.

Ezüst korona 39 és egynegyed, forint 103—105, 5 koronás 200, 20 koronás magyar arany 2530, 10 koronás 1265.

Pipere szappanok valamint Parfümök minden illatban, Fertőtlenítő szerek stb. a legolcsóbban szerezhetők be a Korszó Droguerijában
Piacz-utca 42.
TELEFON 14 80

Terménytőzsde.

A mai terménytőzsde csendes volt, irányzat buzában teljesen fizletlen Zab, tengeri tartottak. A malmok nem vásároltak.
Hivatalos árak: Buza tiszavidéki 2315—2350, fehérmegyei 2315—2340, pestmegyei 2315—2340, rozs 1520—535, takarmány árpa 1750—1800, sörárpa 1800 850, köles 1560—1550, zab 1560—600, tengeri 2150—175, repce 28—27, Korpa 1175—1200.

Sertésjelenítés. Zárt vásári maradvány 176 sertés, érkezett 17, eladatott 2 Szabad vásári maradvány 831 sertés Erkezett 713 sertés, eladatott 145.

Árak: Zsirsertés fiatal nehéz 78—86, könnyű 78—80.

Sertéstermékek. Sertésus 110—120, zsír 140—52, zsirszalonna 100—120, füstölt paprikás szalonna 140, tepertő 100, hajt 130, füstölt hus 120.

Dollárt

és más tőzse pont. aranyat ezüstöt legeslegdrágábban vessz

Simon György DEBRECZEN
Kossuth-u. 11.

Jókai Mór összes műveit

keresem megvételre. Ajánlatokat „Ügyvéd” jellegre kérek a kiadóhivatalba.

Könyvelésben

jártas nő alkalmazást nyerhet. Ajánlatokat a fizetési igény és az eddigi működési hely megjelölésével a kiadóhivatal továbbít „Könyvelő” címén.